సమానత్వం

"మరయితే నేను వెళ్ళి రానా..." సైకిలు తాళం చెవి తీసుకుని చెప్పులు వేసుకుంటూ అన్నాడు రవి.

"వెళ్ళకేం మహరాజులాగా వెళ్తారు. సెలవు రోజున దర్జాగా ఊళ్ళు తిరిగి రాగలరు, మగ మహరాజులు కదా..." వంటిట్లో నుంచి ముందు గదిలోకి తొంగి చూసిన పావని ముఖం చిట్లించి అంది.

"నేనేమన్నా సరదాకి షికార్లు కొడదామని వెళ్తున్నానా?... ఇంట్లోకి ఏవో సరుకులు కావాలన్నావు కదా అని బయల్దేరేను..." కొద్దిగా విసుగ్గా అన్నాడు రవి.

"ఎప్పుడు బజార్లోకి వెళ్ళినా యింట్లోకి సామాను తేవడానికోసమే అనడం అలవాట యిందిలెండి. ఏ సాకయితేనేం... తిరిగి రావడం మీవంతు... ప్రొద్దున్న నుంచి తలనొప్పి కాళ్ల నొప్పులతో చస్తున్నాను. అయినా నాకీ వంటా చాకిరీ తప్పవు.." విసురుగా అంటూ ధామ్మని బిందెమూత తీసి నీళ్ళు ముంచి బియ్యంవున్న గిన్నెలోకి పోసి. "ఆడదై పుట్టినందుకు ఇది తప్పదుగా...." అంటూ కత్తిపీట ముందేసుకుని కూర్చుంది పావని.

చెప్పులు విడిచి వంటింట్లోకి వచ్చాడు రవి. "తల నొప్పిగా వున్నా నువ్వే వంట చేయాలని నేనన్నానుటమ్మలూ?' ఈరోజు వంట డ్యూటీ నీదోయ్ చిన్నా' అని ఒక ఆర్డరు వేసేస్తే సరిపోయేదిగా... నువ్వెళ్ళి రెస్టు తీసుకో... క్షణాలమీద చేసేస్తా వంట..." పెళ్ళాం చేతిలో నుండి కత్తిపీట లాగేసి చెయ్యి పట్టుకుని లేవదీసాడు రవి.

"అంత జాలెందుకులెండి? నా అవస్థ నేను పడతానుగానీ వెళ్ళిరండి. ఎంత చదువుకున్నా సంపాదిస్తున్నా వంటింట్లో పడి మగ్గిపోవలసిందే మేము" చెయ్యి విడిపించుకుంటూ కోపంగా అన్నది పావని.

"అందుకేనోయ్... వంట నేను చేస్తానుగాని నీకు వీలయినప్పుడు బజారు కెళ్ళి ఆ సామానేమిటో తెచ్చుకో.. అప్పుడు తెలుస్తుంది అందులో కష్టమేమిటో" రవి నవ్వుతూ అన్నాడు.

"బోడి బజారుకు వెళ్ళి సామాన్లు తెచ్చుకోలేనని అనుకోకండి. మగాళ్ళు వంట చేస్తే వాళ్ల గౌరవానికేం భంగంరాదు. ఆడవాళ్ళే వండాలని ఏ శాస్త్రమూ చెప్పలేదు" ఇంకా చిటపటలు మానలేదు పావని.

మాటలతో లాభం లేదనుకున్నట్టుగా చటుక్కున రెండు చేతులతో పావనిని ఎత్తుకుని బయటకు తీసుకువచ్చాడు రవి.

"వదలండీ! ఏమిటి సినిమా హీరో తనం? పిల్లలు చూస్తారు...." అంటూ కెవ్వుమంది పావని.

"బాబీ! చిట్టీ! ఇలారండి" అంటూ రవి పిలవగానే ఎనిమిదేళ్ళ బాబీ, ఆరేళ్ళ చిట్టీ పరిగెట్టుకుంటూ వచ్చి, నాన్న చేతుల్లోవున్న అమ్మను చూసి గంతులు వేయడం మొదలు పెట్టారు.

"భలే...భలే నాన్నా! అమ్మ యివ్వాళ చిన్న పాపాయై పోయింది" అంటూ.

"బాబీ! చిట్టీ అమ్మను బెడ్‌రూములో వదిలి పెడుతున్నా, బయటకు రానీయకుండా కాపలా కాయాలి మీరు. మంచం మీదనుంచి కదిలితే నన్ను పిలవండి..." అంటూ వాళ్ళకు చెప్పి పావనిని మంచంమీద దింపి ఇలస్ట్రేటెడ్ వీక్లీ, పేపరూ తెచ్చి పక్కన పడేసి, సెల్యూట్ కొట్టి బయటికి వచ్చి వంటింట్లో జొరబడ్డాడు రవి.

నవ్వుకుంటూ పుస్తకం తెరిచింది పావని. పుస్తకమూ, పేపరూ చదవడం ముగించే సరికి వంటింట్లో నుండి కమ్మని నెయ్యి తాలింపు ఘుమఘుమలు వచ్చి ఆమె నాసికా పుటాల్ని సోకి కడుపులో ఆకలి కరకర మంది పావనికి.

మెల్లిగా లేచి మంచం మీదనుంచి దిగేసరికి గుమ్మం దగ్గరే ద్వారపాలకుల్లా కూర్చున్న పిల్ల రాక్షసులిద్దరూ 'నాన్నా' అమ్మ వచ్చేస్తూంది..." అంటూ కేకలు పెట్టేరు.

వాళ్ళ హడావుడికి హడలిపోయినట్లు నటిస్తూ మళ్ళీ మంచంమీద కూర్చుంది పావని.

అమ్మ తమ ప్రతాపానికి భయపడి పోవడం చూసి కిలకిలలాడారు పిల్లలు.

"ఇక రావచ్చును లెండర్రా... వంటయిపోయింది. కంచాలు పెట్టేస్తున్నాను." అంటూ కేక పెట్టాడు వంటింట్లో వీర విహారం చేస్తున్న రవి.

బంగాళాదుంపల వేపుడూ, ముద్దపప్పూ చూడగానే కంచాలమీదకి ఎగబడ్డారు పిల్లలు.

"అబ్బ! కూర చాలా బావుందినాన్నా! మమ్మీ చేస్తే ఇలా వుండదేం?" అంటూ లొట్టలు వేశాడు బాబిగాడు.

అన్నం పప్పు కలుపుకుని ఒక ముద్ద తిన్న చిట్టి "అవును మమ్మీ... పప్పు కూడా నాన్నే బాగా చేశాడు" అంటూ వంతపాడింది.

వాళ్ళిద్దరివైపు కొరకొరలాడుతూ చూసింది పావని "విశ్వాస ఘాతుకుల్లారా! నేను మొన్న చేసిన కరివేపాకు పచ్చడీ, నిన్న వండిన వంకాయ ఇగురూ లొట్టలు వేసుకుంటూ తిని 'మా మమ్మీ ఎంత మంచిదో మా కిష్టమైన వన్నీ చేసి పెడుతుంది? అంటూ ముద్దులు పెట్టారు నాకు. ఇప్పుడేమో

నాన్నే బాగా చేస్తాడంటారా? మీకు చదువు లెందుకుగానీ యించక్క రాజకీయాల్లోకి దిగిపొండి..." అంటూ కసిరింది.

"విశ్వాస ఘాతకుల్లారా అంటే ఏమిటి మమ్మీ?" చిట్టి శ్రద్ధగా అడిగింది.

"అంటే మమ్మీకన్న బాగా వంటచేసే నాన్నలాటి వాళ్లమ్మా" ఓరగా పెళ్ళాం కేసి చూస్తూ అన్నాడు రవి.

"చాల్లెండి గొప్ప!" అంటూ మరి కాస్త కూర వేసుకుంది పావని.

మరుసటిరోజు ప్రొద్దున వంట మొదలుపెడుతున్న పావని దగ్గరకు హడవుడిగా వచ్చాడు రవి. "ఈ పూటా వంట నేనే చేస్తానుగానీ.... 'ఆ బోడి బజారు' పని నువ్వు చూసుకుందూ! ఆడవాళ్ళను వంటింట్లోనే అణిచివేస్తున్నారీ మగవాళ్ళు అంటూ బాధపడ్డావుగా నిన్న..." అన్నాడు చాలా నిజాయితీగా!

"ఏం? చేతకాదనుకుంటున్నారా? ఇంకా మీరే రెండ్రోజులు వంట చేసేసరికి నా వల్ల కాదు బాబోయ్ అంటూ గోలపెడతారు. సరే నేను బజారుకు వెడుతున్నా..." రోషంగా అంది పావని. అయిదు నిమిషాల్లో తయారై వచ్చి "బాబీ రిక్షా తీసుకురారా!" అంది కొడుకుతో.

"సెంటరుదాకా వెడితే రిక్షాలు దొరుకుతాయిగా..." మెల్లిగా అన్న రవి. పావని ఎర్రగా చూడగానే "ఓహో! ఎండకదూ!" అంటూ లోపలికి జారుకున్నాడు.

పావని రిక్షా ఎక్కుతుంటే "అమ్మా మేమూ వస్తాం" అంటూ వెంటబడ్డారు బాబీ, చిట్టీ.

"నోరుమూసుకుని కూర్చుని చదువుకోండి. నాన్న వెళితే ఇలాగే వెంట బడతారా?' అంటూ కోప్పడింది పావని.

అప్పుడు ఉదయం పది గంటలు.

ఒంటిగంట అవతుండగా గేటు ముందు రిక్షా ఆగిన చప్పుడు విని బయటకు వచ్చారు రవీ, బాబీ, చిట్టీ.

కణతలు నొక్కుకుంటూ రిక్షా దిగి లోపలికి వస్తున్న పావని "వాడికి ఎనిమిది రూపాయలిచ్చి పంపించండి. రానూపోనూ మాట్లాడాను" అంటూ రవికి హుకుం జారీచేసి యింట్లోకి వెళ్ళింది.

ఆశ్చర్యంతో తెరచిన నోరు అర నిమిషం తరువాత మూసుకుని, సరుకులు లోపలికి చేర్చి, రిక్షా వాడికి డబ్బులిచ్చి పంపి లోపలికి వచ్చాడు రవి.

హాల్లో మూలగా నిలబడిన సైకిలు తనకేసి చూసి జాలిగా నవ్వినట్టనపించింది రవికి.

గదిలో పావని కూతురు అందించిన మంచినీళ్ళు తాగి, రుమాలొకటి నీళ్ళలో తడిపి నుదుటిమీద వేసుకుని, పడుకుని వుంది.

ఫాను ఫుల్ స్పీడులో పెట్టివచ్చి పావని పక్కన కూర్చుంటూ "కాస్త అన్నం తినేసి పడుకుంటే తలనొప్పి తగ్గుతుంది పావనీ..." అనునయంగా అన్నాడు రవి.

"కాసేపు నన్ను మాట్లాడించకండి" అంటూ కసిరింది పావని.

ఆ రాత్రి భోజనాలప్పుడు గోంగూర పచ్చడిలోకి నూనె వేసుకుని, నలుగురూ ముఖాలు చిట్లించారు.

"నూనె కిరసనాయిలు వాసన వేస్తూందమ్మా!" బాబీ అన్నాడు.

"ఏ కొట్లో తెచ్చావ్? రవి అడిగాడు

"కొట్టు యెవడిదో, వాడి పేరేమిటో అడిగి జాతకం అదీ అడిగి పట్టుకురావడం మరిచిపోయాన్లెండి" కోపంగా అంది పావని.

"అది కాదోయ్! నాలుగు కొట్లలో అడిగి కాస్త మంచి సరుకులు చూసి తెచ్చుకోవద్దూ?" నవ్వుతూ వుడికించాడు రవి.

"ఆ తిరుగుతారు. అ సూర్యంపశ్యగా వుండాల్సిన సుకుమారిని ఎండలో తిరిగి రమ్మనే ఈయనేం మొగుడమ్మా! ఎలాగో ఆ రిక్షా వాడిని పట్టుకుని ఆ షాపేదో కనుక్కుని వెళ్ళి నూనె వాడి ముఖాన కొట్టి రండి!" ఆజ్ఞాపించి. పచ్చడి అన్నం పక్కకు త్రోసేసి, మజ్జిగ పోసుకుంది పావని.

మంచినీళ్ళు త్రాగుతున్న రవికి నవ్వాగక పొలమారింది.

మూతీ మూక్కూ తిప్పి లేచి పెరట్లోకి నడిచింది పావని.

ఆ రోజుకు ఉగాది నాలుగు రోజులుంది.

మరునాడు సాయంత్రం

"పండుగ బట్టలకు మూడు వందలంటే ఈ నెల డెఫిసిట్ బడ్జెట్ అవుతుందోయ్" సందిగ్ధంగా అన్నాడు రవి.

కోపంగా అతనివైపు చూసి "సంపాదించింది తెచ్చి మీ చేతిలో పోయడం తప్ప యెంత ఖర్చవుతూంది! దేనికి అవుతోంది అని వొక్కనాడైనా అడిగానా? ఎప్పుడో ఒకసారి పొరపాటున పండుగకు క్రొత్త బట్టలంటూ ముచ్చటపడ్డాను తప్పే! ఇదీ మా ఆడవాళ్ళ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం" నిష్ఠూరంగా అనేసి ముఖం తిప్పుకుంది పావని.

ఘుమఘుమలాడే సబ్బుతో స్నానంచేసి చాకింటినుంచి వచ్చిన జరీ అంచు తెల్ల చీర కట్టుకుని, తలలో మల్లెలు ముడిచిన పెళ్ళాం మూతి ముడుచుకోవడం చూసిన రవి గుండె విలవిలలాడింది.

అరెరె .. అంతలో అంత కోపం దేనికోయ్! నీవన్నట్టే చేద్దాం... అర్థేచ, ధర్మేచ, కామేచ నువ్వుగాక ఇంకెవరోయ్ భామామణీ? "అర్థం" పట్టుకుని బజారుకు వెడదాం.. పెళ్ళాం పిల్లల్ని చూసుకోవడం మగవాడి ధర్మం.. పిల్లలకు నీళ్ళు పోసేశాను.. నీకు పోద్దామంటే నీవు అప్పుడే స్నానం చేసేశావు.. ఇక మూడోది, కామేచ..." అంటూ రవి కొంటెగా పెళ్ళాం కొంగు పట్టుకుని లాగాడు.

"చాల్లెండి... కొంటె చేష్టలు చేస్తే మూతిపళ్ళు రాలేచ..." పక పక నవ్వింది పావని.

"మూతిపళ్ళు రాలగొట్టడానికి సమయా సమయాలు లేవు గనుక.." అంటూ భార్య ముఖం దగ్గరిగా వంగి, ఆ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకున్నాడు రవి.

"ఛీ... గరం మసాలా వాసన" ముఖం చిట్లించి, పెదవులు తుడుచుకుని గదిలోకి పరిగెత్తింది పావని.

ఉగాది రోజున!

కొత్త చీరెలో మెరిసిపోతున్న తనను చూసి మురిసిపోతున్న మొగుడి వంక మురిపెంగా చూస్తూ యిలా అంది పావని. "మీకూ కొత్త బట్టలు తీసి వుంటే బావుండేది.."

పంచాంగం తిరగేస్తున్న రవి నవ్వేస్తూ, "ఈ పంచాంగకర్తకూడా నాలాగే స్త్రీ పురుష సమానత్వాన్ని వ్యతిరేకించేవాడిలా వున్నాడు, స్త్రీలు, పిల్లలు నూతన వస్త్రములు ధరించవలెను' అని రాశాడు చూశావా?" అన్నాడు.

"జోకు చాల్లెండిగానీ... నా మాట విని మీరుకూడా క్రొత్తబట్టలు తీసుకుని వుంటే ఎంత బాగుండేది?" చీరెవంక ఆప్యాయంగా చూసుకుంటూ, మరోసారి అంది పావని.

"నిజమేనోయ్! అలా తీసుకోక పోవడం నీ "సమానత్వం" సిద్ధాంతానికే దెబ్బ కదూ! పద, పద! ఆ "విమల్" చీరె వాపస్ చేసి, ఆ రెండు వందల్లో వంద రూపాయలలోపుగా నీకో వాయిలు చీరె, మరో వంద పెట్టి నాకో డ్రెస్ తెచ్చుకుందాం!" కొంటెగా అన్నాడు రవి.

"ఆ మాట ఆ రోజే నేనంటే ససేమిరా అంటూ పడనిచ్చారుకాదు రెండొందలూ పెట్టి ఈ చీరె తీస్తేగానీ వూరుకోక నస పెట్టారు ఇప్పుడు నింద నామీదా? అసలు మేం మీతో సమానులం కాముగాక కాం...' ఎవరన్నారండి ఆడవాళ్ళూ... మగవాళ్ళూ సమానులే అనీ.." నిలదీసింది పావని.

కుర్చీలోనుండి ఎగిరిపడ్డాడు రవి. "నువ్వేనా మాట్లాడేది! వచ్చే ఆదివారం మీ క్లబ్బులో "స్త్రీ పురుష సమానత్వం' మీద నువ్వు మాట్లాడాలని గుర్తుందా? నీ ఈ అభిప్రాయం నీ స్నేహితులు వింటే ఇంకేమన్నా వుందా?" కంగారు నటించేడు.

పావని వయ్యారంగా నడుస్తూ రవి కూర్చున్న కుర్చీ దగ్గరకు వచ్చింది. పక్కనేవున్న టేబులుమీద చేత్తో గట్టిగా కొట్టి "ఆడవాళ్ళూ, మగవాళ్ళూ ఎప్పటికి సమానులు కారు. అసలు ఆ సమానత్వం మాకు వద్దు. పురుషులకన్నా తాము అధికులమని గుర్తించలేని, ఆ ఆధిక్యతను సవ్యంగా ఉపయోగించుకోలేని అజ్ఞానం నుంచి కళ్ళు తెరవాలి మన ఆడవాళ్ళు! అప్పుడే మనం అభ్యున్నతిని సాధించగలం!" అంటూ ఉపన్యాస ధోరణిలో చెప్పి, రవివైపు ప్రేమగా చూసి అల్లరిగా నవ్వింది పావని.

క్రొత్త చీరెలో పెళ్ళి కూతుర్లా వున్న పెళ్ళాన్ని మాటలతోనా లేక చేతలతోనా అభినందించాల్సిందని ఆలోచిస్తున్నాడు రవి.

ఆంధ్రజ్యోతి వార పత్రిక

తేది : 23-6-1982